

SAD JE VRIJEME ZA UČENJE NOVIH VJEŠTINA

Znate što najčešće roditelji kažu kad ih se potiče da djecu poduče neki novim životnim vještinama?

Kažu kako nemaju vremena i da im je lakše neke stvari uraditi umjesto djeteta.

Zato je sad, u vrijeme izolacije, idealna prilika da se dijete uključi u kućne poslove ili odvikne od pelena, odustane od dudu, nauči samostalno vezivati cipele, nauči se samo obući ili svući, počne samostalno se hraniti ili npr. češljati. Ili se pozabavite nečim drugim, što vi prepoznajete kao važno i bitno u trenutnoj fazi razvoja.

Kako biste imali ideju kada se očekuju neke vještine u djeteta, donosimo vam link na zanimljiv popis kućnih poslova za dijete u odnosu na dob, također donosimo vam linkove na tekstove koji bi vam mogli pomoći u procesu odvikavanja od pelena i dudu te dva videa s novim, djeci zanimljivim načinima oblačenja jakni i vezivanja cipela.

Tablica kućanskih poslova primjerenih dobi djeteta

2-3 godine:

- pospremiti igračke u kutiju
- složiti knjige na policu
- odložiti prljavu odjeću u košaru za rublje
- baciti smeće u kantu
- pospremiti obuću
- složiti svoju odjeću na mjesto
- donijeti maramice i pelene
- postaviti stol
- unijeti drva u kuću

4-5 godina:

- nahraniti kućne ljubimce
- obrisati proliveno
- pospremiti igračke
- pospremiti krevet
- pospremiti svoju sobu
- zaliti kućne biljke
- pospremiti kuhinjski stol
- pospremiti čisti pribor za jelo
- obrisati i pospremiti posuđe

6-7 godina:

- pokupiti smeće
- složiti ručnike
- razvrstati čarape
- plijeviti vrt
- isprazniti perilicu za posuđe
- obrisati pod
- grabiti lišće
- oguliti krumpir i mrkvu
- napraviti salatu
- zamijeniti wc rolu papira

detalji na linku <https://miss7mama.24sata.hr/vrtic/razvoj-od-druge-do-seste-godine/tablica-kucanskih-poslova-primjerenih-dobi-djeteta-8706>

Skidanje pelena

Kasno proljeće i ljeto mnogi roditelji iskoriste za skidanje pelena i učenje djeteta na korištenje tute (kahlice) i zahoda. Prikladno je jer je svlačenje i oblačenje puno lakše (manje slojeva odjeće) i manje su mogućnosti da se dijete prehladi.

Najviše djece između 18. i 24. mjeseca dostiže potrebne kognitivne i fizičke sposobnosti kako bi uspješno odgovorila ovom zadatku.

Ne vrijedi pokušavati prerano jer ćete tada cijeli proces učenja razvući i za učinkovito i trajno skidanje pelena trebat će vam onoliko vremena koliko je potrebno da dijete dostigne potrebnu zrelost. Nemojte svoje dijete uspoređivati s drugom djecom, svako dijete ima svoj ritam razvoja.

U procjeni spremnosti DJETETA, nekoliko je važnih trenutaka na koje trebate obratiti pažnju:

- ima li dijete redovitu i meku stolicu, po mogućnosti uvijek u isto vrijeme,
- dijete vam je reklo da se popiškilo u pelenu. To je više nego siguran znak djetetove zrelosti.
- može li dijete samostalno spustiti i podignuti hlače,
- je li dijete zainteresirano za odlazak na zahod, željelo bi nositi gaćice i sl.
- javlja li dijete kad obavlja malu ili veliku nuždu – riječima ili mimikom (pravi grimase, smiri se...),
- koristi li u svakodnevnom govoru riječi koje opisuju obavljanje nužde (piškiti, kakati i sl.),
- može li pratiti jednostavne upute (donesi mi...),
- postalo mu je zanimljivo i pokazuje interes kad drugi ukućani idu na wc,
- ima li duže periode kad je suho (barem 2 sata),

Kako se vi kao RODITELJ možete pripremiti:

- Imajte dovoljno strpljenja, uspjeh se ne događa preko noći, ako ste trenutno pod stresom razmislite o odgodi akcije,
- pripremite mnogo gaćica, mnogo rezervne robe (prve dane moguće je doživjeti i do 10 nezgoda),
- nosite kahlicu sa sobom kad idete van kuće, pripremite ručnike i sl. za auto-sjedalicu ili odlazak u goste,
- jednom kad krenete u akciju, dobro je ne odustajati (da dijete ne bi zbunili), budite pozitivni i nagradite (verbalno) svaki uspjeh djeteta, a svaki neuspjeh prihvatite kao dio učenja i budite nježni i pozitivni prema djetetu,
- nemojte od učenja odlaska na zahod raditi preveliku pompu, to je samo jedna mala stepenica u osamostaljivanju djeteta,
- prihvatite vlastitu želju da se dijete samostalno brine o obavljanju nužde, što znači da mu prepuštate dio brige koju ste vi do sada vodili za njega, u objašnjavanju vaših očekivanja koristite jednostavne riječi i jednostavne upute,
- imajte realna očekivanja i dajte si vremena, ne očekujte da dijete odmah shvati što se od njega traži,
- ne očekujte da dijete automatski skine i dnevnu i noćnu pelenu, noćnu pelenu skinite kad primijetite da je pelena suha nekoliko noći za redom,
- osigurajte si podršku svih članova obitelji (zajedno na istom zadatku), a izuzetno je važno da se uskladite s vrtićem odnosno odgojiteljicom.

Idemo u akciju! ☺

1. Nabavite tutu/kahlicu (neka je dijete samo izabere!) ili nastavak za zahodsku školjku.
2. Skinite dijete iz pelena i navucite gaćice te robicu koja se lako svlači- oblači (i pere!).
3. Ostavite tutu blizu djetetova pogleda.
4. Odvedite dijete (više puta) sa sobom u zahod i objasnite mu čemu služi i kako se vi s njime koristite. Recite mu da će i ono sad ići na zahod ili tutu.
5. Kad primijetite da bi dijete moglo obaviti nuždu, ponudite mu da ode na tutu, ako prihvati i uspješno obavi svoj prvi zadatak nagradite ga (verbalno- pohvalite ga).
6. Ako je dijete ipak smočilo gaćice, nemojte ga koriti, mirno recite da je sad potrebno presvući se i da se drugi put treba koristiti zahodska školjka ili tuta, kao što to rade – mama, tata, stariji brat...
7. Kroz cijelo vrijeme učenja koristite priče (slikovnice i sl.) u kojima mali junaci prolaze kroz iste dogodovštine; slobodno možete izmisliti i dijete nekog vašeg prijatelja koji je jučer čak pet puta išlo na tutu (izuzetna su motivacija druga djeca).
8. Budite strpljivi i uporni, za tjedan do 10 dana (ako je dijete spremno) uspjeh će kontrolirati nuždu.

Sretno!

Odvikavanje od dude

Nakon godinu i pol do dvije, dudu je odigrala svoju ulogu i treba je se pokušati riješiti.

Zašto u toj dobi? Tada dijete već dobro govori, uživa u druženju s vršnjacima, pa u zanosu igre može satima zaboraviti na dudu. Ako je tužno, umjesto da počne sisati palac ili dudu, riječima će iskazati svoje osjećaje. To znači da mu dudu više ne mora biti najbolja tješiteljica.

Svakako je mama prva koja će početi proces odvikavanja od dude, ako smatra da je za to došlo vrijeme, ali nije dobro činiti to potajno. Važno je odabrati pravi trenutak.

Ako je mama na odmoru ili ima nekoliko slobodnih dana, dijete se osjeća sigurnije i sretnije, pa je vjerojatnost za uspješno odvikavanje od dude veća.

Donosimo vam nekoliko savjeta koji bi mogli pomoći djetetu u odvikavanju od njegove omiljene "tješilice":

- Dudu treba pokušati odstraniti kad se dijete sigurnije kreće, kad ga privlače predmeti koji ga okružuju i jako mu je važno da ih dohvati. Kad napreduje u kretanju, manje će misliti na dudu.
- Treba znati da dijete koje ostavlja dudu gubi sigurnost. Ne treba započeti s ostavljanjem dude ukoliko se u obitelji odvijaju važne promjene: dolazak novog člana obitelji, brata ili sestrice, promjena stana, odlazak u jaslice ili vrtić, jer te situacije za dijete predstavljaju stres.
- Dijete nikad nemojte izlagati ruganju ili podsmjehu jer je dudu predmet uz koji se dijete emotivno vezalo. Nemojte govoriti: “Duda je fuj... pogledaj kako je ružna ... ti si mala beba...” i sl., jer ćete dijete dodatno frustrirati i zbuniti.
- Odvikavanje možete započeti tako da dijete može dobiti dudu samo u nekim trenucima dana kada mu treba utjeha. Dakle, ne kad je zauzeto igrom, već eventualno za vrijeme dnevnog spavanja ili večernjeg uspavlivanja.
- Kad dijete ne koristi dudu, neka mu ne bude pred očima, a osobito ne spremna na lančiću za dudu. Kad dijete vidi dudu, to izaziva krizu. Igra ne pomaže, ljuti se i želi dudu. Uvijek mu se može reći da se dudu odmara u kutiji i da će je dobiti navečer. Potražite neko lijepo mjesto gdje će se dudu “odmarati”. Ako dijete zna gdje se dudu nalazi, to mu daje sigurnost i ne ograničava ga da je potraži.
- Ako dijete uporno ne prihvaća ovo pojašnjenje, treba pribjeći lukavstvu: na dudu su se pojavile (nacrtane) crvene točkice što znači da je bolesna, treba je odvesti doktoru, pa kad ozdravi, opet će se vratiti. Potrebno je izmisliti niz maštovitih priča kako bi dijete pristalo odreći se dude.
- Ako dijete i dalje ostaje pri svome, dudu se može oštetiti (uz maminu pomoć). Zamjene nema, a dućani su zatvoreni. Dijete će teško nastaviti koristiti oštećenu dudu.
- Treba postaviti jednu liniju i slijediti je vrlo postupno, ali bez oklijevanja. Ako je mama nesigurna, dijete će to osjetiti i sve će se vratiti na staro.
- Na putu odvikavanja od dude mama mora imati podršku – važno je da je svi ukućani podrže, kako dijete ne bi primalo krive poruke.
- Dobro je uključiti dijete u jedan “tajni dogovor”, jer će se tako osjetiti suradnikom, biti motivirano i ponosno na sebe.
- Ako je djetetu dosadno, treba nešto učiniti da se dosada prekine. Ipak, ako uz svu domišljatost reagira loše: nervozno je i počne sisati palac, treba opet malo pričekati s odvikavanjem od dude. Izbjegnite prijekore koji samo povećavaju napetost i osjećaj krivnje. Nakon nekog vremena treba razmisliti je li ponovno došao trenutak za sklanjanje dude.
- Važno je zajedno s djetetom tražiti trenutke u kojima se osjeća spremno biti bez dude.

- Okružite dijete njegovim/njenim vršnjacima koji ne koriste dude kako bi prihvatilo ideju da duda nije potrebna.
- Za odvikavanje od dude prilikom uspavlivanja, vrijede isti savjeti. Na krize ipak treba računati, no postupak je u tijeku. Dijete će se ubrzo odviknuti od uspavlivanja s dudom, iako će mama izgubiti koji sat spavanja. Prvu noć bez dude svakako treba proslaviti s cijelom obitelji i svima dati na znanje koliki je uspjeh postignut. Dijete će se ponositi sobom i biti sigurnije.

Vežanje cipela

Svi roditelji će se jednom susresti s učenjem vezanja vezica s djetetom. Iako nam se sada čini kao jednostavan zadatak, za dijete je to pravi izazov za svladati.

Najvažnije je prepoznati trenutak kad je vaše dijete spremno za učenje. Većina stručnjaka dijeli mišljenje da je dijete od 6 godina spremno za učenje.

Procijenite sami, oboružajte se strpljenjem, ohrabrite svoje dijete i ako ne bude išlo od prvog puta, ne gubite nadu, svi na kraju nauče vezati tenisice.

Mi Vam savjetujemo da izradite od kartona "tenisicu" s kojom će dijete moći samostalno vježbati.

Što Vam je potrebno:

- karton (može poslužiti kutija od pahuljica, riže i sl.)
- bojice
- dva komada užeta (ako imate višak vezica, iskoristite njih)

Upute:

1. Uzmite kalup dječje tenisice i ocrtajte ju na kartonu.
2. Ukasite ju različitim bojama.
3. Nacrtajte 8 rupa na svakoj tenisici i probušite ih škarama.
4. Umetnite vezice.
5. Pokažite djetetu jednu metodu vezanja vezica i radi lakšeg učenja, popratite ju pjesmicom.
6. Za lakše učenje vezanja, savjetujemo da izaberete za početak jednu metodu učenja i popratite je pjesmicom.

Zečje uši

*Veziće šaljivice
prekrižile ručice:
Zeko jedno uho ima
zeka drugo uho ima
Drugo uho se savilo
u rupu se sakrilo.
Gdje je? Tu je!
Uhvati ga!
Zeko ima uha dva!*

Kratak video na link <https://www.youtube.com/watch?v=JKFu-2gijo0>

Pripremila odgajateljica Marina Badurina